

ni akartam neki: nem várhatok tovább. Talán hívni akartam, hagyja a fenébe a várost, talán mondani valamit, magam sem tudom, micsodát – mindegy most már. Sietősen kutattam az öklöző, nyomakodó népség között, míg végül feladtam a reményt, és kiverkedtem magam a mindegyre hízó embergyűrűből.

A térség pereméről visszánéztem. És megint Rafael állt a dobozban. Micsoda megátalkodott szívósság és erőszakosság kellett hozzá, hogy másodsorra is visszaküzdje magát. És micsoda acsargó irigységet és gyűlöletet korbácsolhatott.

Fölzúgott a zenés forgószeél, a mesztic odabent újramezdte a majomtáncot. Barna keze mint a motolla, kapkodott eszelősen, hogy osszekaparja a szőke, kacsintó bimbójú lányra valót, akinek kármin telefonszáma ott lapult a zsebében.

Igy láttam Rafaelt utoljára a sárgás hajnali derengésben: bankódudorok borították mindenütt, göcsörtösen rángott a viharban.

Épp csak kiszaggathattam a hátizsákot a csomagmegőrző acélketrecéből, amikor elhangzott az utolsó figyelmeztetés. Rohantam az indulóállás felé, a földön vonszoltam a megviselt holmit. A motor már járt, a sofőr a nyitott csomagtér mellett téblábolt, és zárni készült a fedőlapot. Kikapta kezemből a nyűtt hátizsákot, sietve ráragasztotta az azonosítócédulát, és a helyére taszította.

Az útra kész autóbusz mögé begördült egy másik. Élesen fékezett, sárga por szitált a kerekekről. Szisszenve nyílt az ajtó, egy pillanatig üresen tátongott, azután a puha panamakalapos jelent meg a keretében. Gyűrötten lifegett arca előtt a selyemrongy a két kerek szemnyílással, s ütemesen horpadt-simult a száj magasságában.

Elnémult minden, elhallgatott a váróterem automatáinak csörgése is. Csak a fűzős cipő csikordult a gumipadlón. Nem vettem lélegzetet. Elhaladt mellettem lassan, bizonytalanul. A fotocellás kijárat, s azon túl a fénysugárút, a kaszinók felé tartott. Men-tében előkotorta a kék buszjegyet, kettőbe-négybe-nyolcra szakította, s a diribdara-bokat a földre szórta, kis híján az orrom elé. Eddig jött.

Villányi László

MANTEGNA NEW YORKBAN

Örület. Itt valamiképp betegesnek tűnik
leguggolni vagy odahajolni a különös
világhoz.

Botrány ez a harmónia. Néhány látogató
füllhallgatóján – védekezésül – rádió
szól.

Mária arcán láthatod: sejti már a fejlődés
komédiáját.

MANHATTAN – BARÁNSZKYVAL

Veled – miután végigvezetsz a Fricken,
majd sétálgatunk a Madison Avenue-n
– érzekelem először az élvezhető New
Yorkot, a kis idilleket: hozzájuk
lépve már nem csupán elviselhető ez
az egész.

Vezetőként Te kellesz, aki reggelente
felhúzza édesanyja és édesapja órá-
ját, aki körülbástyázza magát a vá-
ros fellelhető örömeivel, aki hét
éve Bellini Szent Ferencéhez zárán-
dokol, s tudja a templom hiányát.

V. S. Naipaul

CHARLESTON: A MÚLT VALLÁSA (I)

Fencsik Flóra fordítása

Az államközi autópálya a Charleston-félszigetbe torkollik: az ember nyomban ott találja magát a történelmi városmagban. Atlanta után mintha Játékvárosba érteztünk volna. A szállodahallban turistaruhás emberek; hangjuk, léptük zaját visszaverte a fal, a márványpadló, s morajuk ott kavargott az előkelő csillár fölött, amelyet időnként megcélzott egy-egy újonnan érkezett vendég fényképezőgépe. Merthogy ez a csillár is hozzátartozott a turisták Charlestonjához, a szállodahall sok-sok boltjával együtt; akárcsak a Slave Mart – vagyis a rabszolga-árverési csarnok – meg a Konföderáció Múzeuma odakinn a tizennyolcadik, tizenkilencedik századi utcákban; meg a fölújított régi piac a sok-sok standjával és boltocskájával; meg a kosarat fonó komor fekete asszonyok a járdán. A turisták Charlestonja nemcsak a rabszolgaság és a polgárháború emlékét őrző tizennyolcadik századi város, de a modern turizmus kellékeit is kínálja, akárcsak a Karibi-szigetek.

A történelmi városmagban ló vontatta hintók hordták-vitték a turistákat; a lovak hasa alatt „pelenka” a potyadéknak. Aki nem kocsikázott, az gyalog sétálgatott és bá-méskodott. Mások – furán rituális testtartásban, kissé hátradőlve – kettesével pedáloztak kis kocsijukon, ahogy az újfajta turistamódi diktálta.

Nem nagy ez a történelmi városmag. Az ember nem is hinné, mennyi minden maradt itt fenn eredeti formájában. Charleston megőrizte mutatós tizennyolcadik szá-